

Olaszország és Szlovénia együttműködése a Covid19 okozta válság kezelése érdekében

Az elmúlt néhány hónapban a koronavírus-járvány több szempontból is megváltoztatta az emberek mindennapjait. EU-szerte számos belső határon vetettek ki korlátozásokat egészségügyi biztonsági okokból.

Ez sehol sem nyilvánvalóbb, mint az Olaszország és Szlovénia közötti határ mentén. A második világháború után a Gorizia város környékén lévő területeket Olaszország és Jugoszlávia (mai Szlovén Köztársaság) között osztották fel. Az óvárosi részek továbbra is Olaszországhoz tartoznak, az újváros (Nova Gorica) pedig a határ másik oldalán formálódott.

A két várost 57 évig egy „puha” vasfüggöny választotta el egymástól (Jugoszlávia szocialista ország volt, bár nem tartozott a Varsói Szerződéshez), és a szomszédos Šempeter-Vrtojba önkormányzatával kiegészülve közös stratégiát alakítottak ki egy egységes városi térség fejlesztése céljából. Mivel nem rendelkeztek megfelelő, a határokon átívelő közös stratégiához szükséges jogi eszközökkel, és szükség volt a közös infrastruktúrák és szolgáltatások előkészítésére, Gorizia, Nova Gorica és Šempeter-Vrtojba 2011-ben létrehozta az európai területi együttműködési csoportosulást (EGTC-GO).

A cél egy egységes, határokon átnyúló város megtervezése volt, valamint annak támogatása, hogy az együttműködés valódi fejlesztési lehetőségeket biztosítson. A döntéshozóknak és a tehetséges szakembereknek hála az EGTC GO közreműködő szervezetté nőtte ki magát, és az Interreg által támogatott első – és jelenleg egyetlen – integrált területi beruházás (ITI) egyedüli kedvezményezettje.

2020. február 29-én Gorizia (Olaszország) és Nova Gorica (Szlovénia) polgármesterei – Rodolfo Ziberna és Klemen Miklavič – együtt ünnepeltek Szlovénia fővárosában, Ljubljanában, így támogatva Nova Gorica és Gorizia Európa Kulturális Fővárosa 2025 (ECOC 2025) címre való jelölésének második szakaszára való átmenetet.

Az akadályok legyőzése

Ezt követően egy sietősen felépített kerítéssel a szlovén Nova Gorica szimbolikusan elvágta magát olasz ikervárosától, amely kezdetben arra utalt, hogy visszatérnek a keserű és egymástól elszakított múlthoz. Most, a koronavírus-vészhelyzet közepén a két polgármester napi szinten találkozik egymással, de távolról.

A GO!2025 csapata a „Virtual Cafe with GO! 2025 Nova Gorica – Gorizia” bevezetésének keretén belül szervezett találkozót a két vezetőnek. Ez a projekt az Európa Kulturális Fővárosa 2025-re való jelölés egyik kezdeményezése, amelynek élő közvetítését az EGTC GO vezényelte le a GO! 2025 Nova Gorica-Gorizia Facebook-oldalán. Bár a határellenőrzést ideiglenesen visszaállították – ami sok szenvedést és szomorúságot okozott –, a két város folytatja a szoros együttműködést a közös veszélyhelyzet kezelése érdekében.

„A Nova Goricában élő fertőzöttek száma alacsony Szlovénia többi városához képest – nyilatkozta Miklavič polgármester –, és Nova Gorica gyorsabb reagálásra volt képes ami annak köszönhető, hogy barátom és kollégám, Ziberna polgármester majdnem mindennap tájékoztatott bennünket az olasz helyzettel kapcsolatban. A két város élete erősen összefonódik, és ez a veszélyhelyzet megértette velünk, hogy az ilyen helyzetek megoldása érdekében elengedhetetlen, hogy közös irányítási rendszert dolgozzunk ki.”

Ziberna kihangsúlyozta, hogy a Gorizia, Nova Gorica és a szomszédos Šempeter-Vrtojba városok által alapított európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC GO) szerepének köszönhetően a határokon átnyúló terület fontos üzenetet közvetíthet Európa számára. „Az EGTC GO jelképezi Európát – hangsúlyozta Ziberna. Mi képviseljük Európa lehetőségeinek előmozdítását, az együttműködés modelljét, amelyet más országokhoz is el kell juttatni.” a két polgármester egyetértett abban, hogy amint elmúlik a vészhelyzet, az EGTC GO kulcszerepet fog játszani a gazdasági fellendülés felgyorsításában és a határokon átívelő fejlesztési folyamatok során.

Városok és polgárok egyesítése

A járvány alatt az orvosokból álló, határokon átnyúló csapatok otthonról folytatták a munkát, az eseményeket a Facebook segítségével tartották meg, ideértve a szlovén és olasz nyelvtanfolyamokat is, amelyeken több száz ember vett részt. A városok polgármesterei állandó kapcsolatban voltak egymással, és sürgették a kormányaikat, hogy amint lehetséges, nyissák meg újra a határokat, valamint összehangolták a veszélyhelyzettel kapcsolatos ügyek együttes támogatását. A helyiek tollaslabdáznak és kézilabdáznak az újonnan emelt kerítésen keresztül, születésnapokat ünnepelnek, és az egymástól elválasztott párok találkoznak.

Az EGTC GO tudatában van annak, hogy a járvány könnyen semmissé teheti a nemrégiben elért fejlődést, és meg van győződve arról, hogy az együttműködés az eddigieknél is jobban beivódott a határ két oldalán élő emberek szívébe és elméjébe, akik úgy érzik, hogy egyedülálló és egységes városhoz tartoznak.

Nemcsak a kulturális szektornak, de ezeknek a határokon átnyúló területeknek is fejlődési lehetőségként kell tekinteniük az Európa Kulturális Fővárosa 2025-jelöltre. „Határrégióknak rendelkeznie kell egy nagyon fontos és hatásos eszközzel, az európai területi együttműködési csoportosulással, amelynek most a terület gazdasági problémáira kell koncentrálnia. Képesnek kell lennie arra, hogy uniós pénzeszközöket juttasson gazdasági és fejlesztési projekteknek a gazdasági fellendülés felgyorsítása érdekében” – tette hozzá Miklavič. ■

Az Európa Kulturális Fővárosa 2025 kezdeményezésre készített videók:

Rövid verzió: <https://youtu.be/ZfsOrRuGvhE>

Hosszú verzió: https://youtu.be/ZOK-VoXmM_0